

Information angående färgsanering av båtbottnen

Allmän information

Som båtägare är du skyldig att följa klubbens regler, kommunens regler och riktlinjer samt nationell lagstiftning när du sanerar din båt från bottenfärg eller övrig färg. Nedan följer en sammanställning kring de regelverk som gäller. I dessa regelverk finns bra beskrivet hur du som båtägare skall agera då du tänker dig sanera din båt från färg.

Om du fortfarande har frågor efter att du läst hela dokumentet kontakt gärna klubbens miljösamordnare: miljo@gustavsbergssbatklubb.se

Med vänlig hälsning,

Annika Andersson
0723-225120

GBK's regelverk

Hela regelverket finns att läsa på klubbens hemsida. www.gustavsbergssbatklubb.se

Nedan finner du ett urklipp som beskriver delar av klubbens regler

Pkt. 1. Allmänna regler

1.1 Båtägare, av denne anlita person och andra som utnyttjar eller vistas inom klubbens anläggningar är skyldiga att känna till och följa dessa bestämmelser samt andra anvisningar som klubbens funktionärer kan ge.

Pkt. 9. Miljö

9.1 Allmänt

Varje båtägare är skyldig att fortlöpande hålla rent och snyggt på sin varvs- och hamnplats, detta gäller hela året. Platsen ska avstädas snarast efter sjösättningen och upptagningen.

9.3 Störande verksamhet (t ex. torrslipning, blästring, trycktvättning, svetsning)

Arbetet ska utföras så att det inte skadar eller smutsar ner andra båtar. Båtägarna ska samråda med andra berörda innan ett arbete som kan påverka omgivningen påbörjas. Om någon av dessa begär att arbetet inte ska genomföras ska det respekteras eller sådana åtgärder vidtas att andra inte påverkas.

Alla rester som uppstår vid slipning av bottenfärg är klassade som miljöfarligt avfall och måste omhändertas. Det är båtägarens ansvar att ta hand om avfallet på ett säkert sätt t.ex. att använda en slipmaskin som är kopplad till en dammsugare eller att använda en presenning som markskydd. När en båtägare slipar sin båt bör lämplig skyddsutrustning användas t.ex. andningsskydd, skyddsglasögon och heltäckande klädsel.

I mastskjulet får exempelvis slipning eller svetsning som kan skada andra master inte förekomma.

9.4 Miljöfarliga arbeten.

När en båtägare utför miljöfarliga arbeten inom varvsområdet, t.ex. plastning, målning, elarbeten, arbeten med gasol eller sprit, arbeten med bränsletankar, så är det båtägarens ansvar att gällande svenska lagar och EU- lagstiftning följs.

9.5 Båtbottenbehandling.

För båtar som använder- eller förvaras vid någon av GBKs hamn- eller varvsanläggningar får bara enligt gällande lagstiftning för ostkusten godkända produkter för båtbottenbehandling användas. Det är medlemmens/båtägarens ansvar att hålla sig uppdaterad om gällande lagstiftning inom detta område för att säkerställa att otillåtna produkter inte används. Det är också dennes ansvar att säkerställa att båten inte innehåller spår eller rester av äldre färger som enligt aktuell gällande lagstiftning är otillåtna. Medlemmen/båtägaren ansvarar själv för att sanera och ta hand om alla rester av otillåtna bottenfärger på ett tillåtet (miljövänligt) sätt och att stå för eventuella kostnader för en sådan sanering.

Information från Värmdö kommun

De vanligaste saneringsmetoderna för att ta bort båtbottnfärg är skrapning, blästring och slipning. Oavsett vilken metod man använder så ska den omgivande miljön, ens egen och andra människors hälsa skyddas. Vid allt saneringsarbete som orsakar spridning av luftburna partiklar (inklusive vattenaerosoler) ska marken under båten, sidorna runt båten och eventuellt båtens tak täckas och vara tätslutande. Beroende på metod, bör saneringen ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Tillräckliga skyddsåtgärder ska vidtas genom metodval, val av lämplig väderlek, val av lämpliga skyddsmetoder och genom beredskap att hantera tillbud och olyckor i tid. Båtklubben behöver även ställa krav på medlemmarna att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas. Vid borttagning av färg där ej tillräckliga skyddsåtgärder vidtas ska tillsynsmyndigheten informeras.

• Blästring

Då blästring medför stora risker för både miljö och hälsa anser Värmdö kommun att det endast ska ske av en yrkesman. De krav som finns i Miljöbalkens kap 2 och Arbetsmiljölagstiftning ska följas.

Vid blästring av båtbottn bildas det ett finkornigt damm (blästringsdamm) som är farligt både för miljön och för hälsan då bottenfärgen innehåller giftiga ämnen (t.ex. biocider). Om blästring sker utomhus måste arbetsplatsen skärmas in med en tät inneslutningsplast eller presenning, så att blästringsdammet inte sprider sig till den omgivande miljön. Om blästring sker inne i en lokal ska man se till att dammet inte kan spridas ut genom väggar, golv eller tak. I båda fallen behövs en frånluftsfläkt eller ett punktutsug som leder dammet till ett uppsamlande torrfilter (kassett). Om vatten används vid blästringen ska man ordna så att det leds genom ett vattenfilter som samlar upp dammpartiklarna. Det kan t.ex. vara en tunna med ett filter som vattnet leds igenom.

När blästringen är klar, är det viktigt att man på ett säkert sätt avlägsnar det avblästrade materialet. Inneslutningsplasten eller lokalens väggar, golv och tak ska dammsugas med en för ändamålet avsedd industridammsugare. Frånluftsfläkten behöver vara på under tiden. Det uppsamlade materialet ska hanteras som farligt avfall och lämnas till en godkänd mottagare.

• Skrapning

Vid skrapning av båtbottn kan de giftiga färgresterna lätt samlas ihop i ett tätt kärl och lämnas in som farligt avfall. En skrapa kopplad till en väl tilltagen industridammsugare som samlar upp skrapresterna kan med fördel användas. Vid sanering används ibland ett lösningsmedel i form av en gel. Avfallet kan då samlas till en enda massa. Metoden kan godkännas förutsatt att rätt skyddsåtgärder vidtas och att avfallet hanteras korrekt som farligt avfall.

Slipning

När en båtbottnen slipas bildas det ett finkornigt damm. I samband med slipningsarbeten ska därför samma skyddsåtgärder vidtas såsom vid blästringarbeten. Utövaren ska använda effektiv skyddsutrustning och täcka in arbetsplatsen så inget slipdamm sprids. Vid våtslipning ska förorenat vatten omhändertas så att det inte sprids utanför skyddszonen och ska hanteras som farligt avfall. Vattnet får inte släppas ut till mark, dagvatten eller spillvattnet.

Bygg- och miljöavdelningen informerar

Checklista inför sanering av båtbottnar

Information

Denna checklista är tänkt att användas vid sanering av båtbottnar för att minska risken för att skador uppstår på människors hälsa eller miljön.

Det är bra att anlita ett företag som har erfarenhet av att sanera båtbottnar. Om du ska utföra saneringen själv är det viktigt att använda lämplig skyddsutrustning, exempelvis andningskydd (av rätt klass), skyddskläder- och handskar, skyddsglasögon samt skyddsskor. Blästring ska utföras av professionella blästerfirmor.

Se över alla punkter nedan innan arbetet påbörjas.

Saneringsmetod

Blästring Slipning Skrapning Annan metod: _____

Miljöskydd och farligt avfall

Förhindra spridning till marken, luften och omgivande miljö. Vid allt saneringsarbete som orsakar spridning av luftburna partiklar (inklusive vattenaerosoler) ska marken under båten, sidorna runt båten och eventuellt båtens tak täckas och vara tättslutande (behovet av intäckning varierar beroende på metod som används vid saneringen).

Godkänd transportör/mottagare för det farliga avfallet har kontaktats samt kommer omhänderta det miljöfarliga avfallet. Vid sanering räknas alla färgrester, slipdamm och blästringmaterial från biocidfärger som farligt avfall. Avfallslämnaren ska även märka upp behållaren med uppgifter om typ av innehåll.

Arbetet avbryts omedelbart vid utsläpp, olycka eller om brister upptäcks i skyddsåtgärder samt säkerhetsrutiner. (Bygg- och miljöavdelningen behöver kontaktas omgående, vid olyckor och utsläpp ska även räddningstjänst samt eventuellt kustbevakningen kontaktas.)

Kontakta gärna oss innan sanering utförs

Bygg- och miljöavdelningen
08-570 470 00

Bottenfärger och båtbottentvättning

Många båtklubbar arbetar med att fasa ut miljöskadliga bottenfärger och Värmdö kommun förespråkar alternativ till traditionell bottenmålning. För att hålla sitt båtskrov rent från påväxt väljer dock många båtägare fortfarande att bottenmåla med färger som innehåller miljöskadliga ämnen. Bygg- och miljöavdelningen har här sammanställt vilka regler som gäller inom Värmdö kommun och hur ser alternativen ut:

Antifoulingfärger med biocider

Båtbottentvättning som med hjälp av kemiskt verkande ämnen motverkar påväxt klassas som bekämpningsmedel, eller så kallade biocidprodukter. Alla biocidprodukter som släpps ut på marknaden måste först godkännas av Kemikalieinspektionen. Det är dock viktigt att komma ihåg att färger innehållande biocider är skadliga för vattenlevande organismer, även om de är godkända.

- Det finns en lista över vilka färger som är godkända på Kemikalieinspektionens hemsida.
- Tributyltenn (TBT) har varit förbjudet länge och får inte förekomma på båtskrov. I de fall TBT förekommer ska båten saneras snarast på ett säkert sätt.
- Enbart de biocidprodukter som är framtagna för ostkusten får användas. Att använda biocidprodukter avsedda för ett annat område än där båten huvudsakligen förtöjs (exempelvis västkustfärg på ostkusten) klassas som ett miljöbrott.
- Om du använder biocidfärg eller har rester av biocidfärg i underliggande lager måste tvättning ske på ett sätt så att färgrester inte läcker ut genom tvättvattnet.
- Tvätt kan ske exempelvis på en spolplatta med uppsamling och rening av tvättvatten.

Fysikaliskt verkande antifoulingfärger (utan biocider)

Det finns båtbottentvättning som har en fysikalisk verkan istället för en kemisk. Fysikaliskt verkande bottenfärger ger båtskrovet en struktur som motverkar påväxt. Dessa färger klassas inte som bekämpningsmedel och behöver därmed inte godkännas av Kemikalieinspektionen innan de säljs. Även dessa färger kan dock innehålla substanser som inte får spridas i naturen, och tvätt av dessa båtar behöver också ske på ett sätt som förhindrar att färgrester sprids.

- Tvätt kan ske exempelvis på en spolplatta med uppsamling och rening av tvättvatten.

Alternativ till kemiskt/fysikaliskt verkande antifoulingfärg

Det finns också färger som bara skyddar skrovet mot vatteninträning, alltså färger som i sig inte skyddar mot påväxt. För den som väljer detta alternativ finns det idag flera metoder att välja mellan för att hålla båten ren från påväxt, exempelvis:

- I Värmdö kommun finns det möjlighet att tvätta båtar utan kemiskt/fysikaliskt verkande i borsttvättar.
- Förvara båten på land när den inte används, exempelvis i en båtlift eller på trailer.
- Montera en skrovdug vid förtöjningsplatsen.
- Tvätta botten manuellt med olika typer av borstar eller tvättsvampar.

Efter sanering av gamla kemiskt/fysikaliskt verkande färgrester finns inga krav på hur tvättning ska ske, utöver att man alltid ska vara uppmärksam på spridning av mikroplaster. En fördel med detta alternativ är att båtar som står på land kan tvättas utan att tvättvattnet behöver renas.